

Ερωτήσεις και απαντήσεις για το νέο στέλεχος Όμικρον του ιού SARS-CoV-2 από το πανεπιστήμιο Harvard

Η εμφάνιση του στελέχους Όμικρον έχει δημιουργήσει παγκόσμια ανησυχία ως στέλεχος «πολύ υψηλού» παγκοσμίου κινδύνου, και έχει ήδη οδηγήσει τις ΗΠΑ και άλλες χώρες στο να περιορίσουν τις μετακινήσεις από τη Νότια Αφρική, όπου πρωτοεμφανίστηκε το στέλεχος. Η Mary Bushman, μία μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο τμήμα Επιδημιολογίας του πανεπιστημίου Harvard με βάση την πρόσφατη δημοσίευση της για τα νεότερα στελέχη και την επίπτωση τους στα μέτρα πρόληψης στον πληθυσμό, απαντάει σε ερωτήματα με αφορμή το νεότερο στέλεχος του ιού. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Πάνος Μαλανδράκης, Γιάννης Ντάνας** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τη συνέντευξη της.

Ερώτηση: Με βάση τη δημοσίευση σας, τα νεότερα στελέχη έχουν μεγαλύτερη μεταδοτικότητα και μπορούν να «ξεφεύγουν» από την προστασία του ανοσοποιητικού συστήματος οδηγώντας τελικά σε συμπτωματική λοίμωξη COVID-19. Τι ισχύει για το στέλεχος Όμικρον;

Απάντηση: Δεν γνωρίζουμε ακόμη. Οι ευάριθμες μεταλλάξεις του ιού πιθανά καταδεικνύουν την δυνατότητα του να οδηγεί σε συμπτωματική νόσο και να μεταδίδεται ευκολότερα, αλλά αυτό είναι μία εικασία που στηρίζεται σε εργαστηριακά δεδομένα, και μένει να επιβεβαιωθεί από δεδομένα πραγματικής ζωής. Τα δεδομένα που δείχνουν, ότι στη Νότια Αφρική το στέλεχος όμικρον γρήγορα αντικαθιστά το δέλτα ως το επικρατόν στέλεχος είναι έμμεσος δείκτης, ο οποίος πιθανά επιβεβαιώνει αυτό το συλλογισμό, αλλά δεν αποτελεί απόδειξη.

Ερώτηση: Τα υπάρχοντα εμβόλια θα παρέχουν προστασία στο νέο στέλεχος;

Απάντηση: Είναι ακόμη νωρίς για να γνωρίζουμε το βαθμό της προστασίας που θα παρέχουν τα mRNA εμβόλια έναντι του νέου στελέχους, ωστόσο είναι ελπιδοφόρο ότι τα mRNA εμβόλια δεν οδηγούν μόνο στην παραγωγή εξουδετερωτικών αντισωμάτων, αλλά επάγουν και την Τ κυτταρική ανοσία που μπορεί να παρέχει μερική προστασία στα νεότερα στελέχη, ακόμα και παρά τις μεταλλάξεις του ιού, που τον βοηθούν να ξεφεύγει από την προστασία των αντισωμάτων.

Ερώτηση: Η επιβολή της απαγόρευσης των ταξιδιών από την πλευρά της Δημόσιας Υγείας μπορεί να κερδίσει χρόνο, αλλά πώς θα το χρησιμοποιήσουν οι επιστήμονες ως μέσο πρόληψης διασποράς του νέου στελέχους;

Απάντηση: Ίσως η επιβολή αυτού του μέτρου είναι πάντα λίγο καθυστερημένη, καθώς η τυχαία αποσπασματική ανίχνευση νεότερων στελεχών δείχνει μία πολύ

μεγαλύτερη διασπορά, οπότε ο επιπρόσθετος χρόνος που θα κερδίσουμε μπορεί και να μην ωφελεί. Αντίθετα το χαμηλού κόστους γρήγορο «rapid testing» δειγματοληπτικά μπορεί να κάνει τη διαφορά στο κομμάτι της πρόληψης.

Ερώτηση: Αν σε μερικές εβδομάδες από τώρα, το στέλεχος Όμικρον αρχίσει να εξασθενεί και η επαγρύπνηση αυτή φανεί «λάθος συναγερμός», τι μαθήματα μας διδάσκει για το μέλλον της πανδημίας; Τι μπορούμε να κάνουμε για να αποφύγουμε ένα στέλεχος που θα επιβεβαιώσει και τις πιο δυσοίωνες προβλέψεις;

Απάντηση: Όλα τα δεδομένα συγκλείνουν στην άμεση ανάγκη μαζικού εμβολιασμού σε χώρες χαμηλού εισοδήματος, ειδικά στην Αφρική. Τα εμβόλια μπορούν να προφυλάξουν τον πληθυσμό αυτών των χωρών που έχουν χαμηλό ποσοστό εμβολιασμού, και η μείωση της διασποράς του ιού δίνει λιγότερες δυνατότητες στον ιό να μεταλλαχθεί.